

Hallo allemaal! Welkom bij de 35ste aflevering van Een Beetje Nederlands, de podcast voor mensen die Nederlands leren. Mijn naam is Robin en de aflevering van vandaag gaat over de Troonrede. De tekst van deze aflevering kan je meelesen op de website van de podcast, www.eenbeetjenederlands.nl.

Deze podcast wordt gesteund door de Vrienden van de Podcast. Veel dank aan alle donateurs die de afgelopen tijd hebben bijgedragen! Wil je ook Vriend van de Podcast worden? In de shownotes kan je een link vinden met meer informatie.

Nu, door met de podcast!

Vandaag krijg ik wat hulp bij het inspreken van de aflevering, en niet van zomaar iemand. In deze aflevering hoor je namelijk de stem van koning Willem-Alexander. Het leek me leuk om naar een paar stukken van de Troonrede te luisteren en ik geef uitleg over wat er gezegd wordt.

Heb je geen idee wat de Troonrede is? Dan zou je het beste eerst even de vorige aflevering kunnen luisteren, over Prinsjesdag.

Ik kan me voorstellen dat sommige stukken die de koning voorleest, lastig te verstaan zijn. Soms spreekt de koning een beetje snel of onduidelijk. Hier en daar spreekt de koning de tekst ook niet helemaal goed uit. Maar dat is niet erg, het is hierom een goede oefening om te proberen te snappen wat er allemaal gezegd wordt. Bij het spreken maken mensen soms foutjes, zelfs de koning van Nederland. En je kan natuurlijk de tekst meelesen op de website van de podcast, als het te snel gaat.

Laten we beginnen met luisteren naar koning Willem-Alexander.

Leden van de Staten-Generaal,

De troonrede begint altijd met een groet naar de leden van de Staten-Generaal. De Staten-Generaal is de naam voor de Eerste en Tweede Kamer samen. De leden van de Eerste en Tweede Kamer zijn het publiek bij de troonrede.

Als je niet zo goed weet wat de Eerste en Tweede Kamer zijn, zou ik aanraden om even de aflevering van deze podcast over verkiezingen te luisteren, nummer 3. Daar leg ik uit hoe het politieke systeem werkt in Nederland.

Wij leven in een tijd van tegenstrijdigheden en onzekerheid. Het is tegenstrijdig dat bestaanszekerheden onder druk staan en armoede toeneemt in een periode van economische groei en lage werkloosheid. Tegenstrijdig is het dat mensen zich in ons vrije land onvrij voelen om hun mening te geven, uit angst voor harde reacties of zelfs bedreigingen. En zorgwekkend is ook dat mensen in een volwassen democratie als de onze het vertrouwen verliezen in het oplossend vermogen van politiek en bestuur.

De koning begint de troonrede met een aantal observaties over het afgelopen jaar. Het gaat op dit moment economisch goed in Nederland, de economie groeit. Maar iedereen heeft last van de hoge inflatie en energierekening. Dat noemt de koning tegenstrijdig, niet bij elkaar passend. Hij stelt ook vast dat veel mensen weinig vertrouwen hebben in de politiek.

Daarnaast groeit de onzekerheid van mensen over de dag van morgen en de verder weg gelegen toekomst. Over koopkracht en woningnood. Over de opvang van asielzoekers en de oorlog in Oekraïne. Maar ook over de grote veranderingen die op ons afkomen op terreinen als arbeidsmarkt, klimaat, energie en stikstof. Al deze onderwerpen zijn bepalend voor de manier waarop wij en onze kinderen straks wonen, werken, ondernemen en met elkaar samenleven.

De koning heeft het over de dag van morgen, dat bedoelt hij niet letterlijk. Hij heeft het over de zorgen die veel mensen hebben over de toekomst. Er zijn op dit moment in Nederland meerdere crisissen. Door de hoge inflatie hebben mensen minder te besteden, dat noemen we koopkracht. Verder is het heel moeilijk om een woning te krijgen. Voor bedrijven is het heel moeilijk om nieuw personeel te vinden. De opvang van vluchtelingen gaat niet goed. Er is een stikstofcrisis. Als je meer wilt weten over de stikstofcrisis kan je luisteren naar aflevering 30.

Daarin staat Nederland overigens niet alleen. Andere landen staan voor vergelijkbare opgaven. Niemand kan voorspellen hoe de wereld eruitziet als de kinderen van nu zelf kinderen hebben. Maar het zal anders zijn, want onze huidige manier van leven stuit op economische, sociale en ecologische grenzen. Dat vergt een andere economie en arbeidsmarkt. Een andere omgang met ruimte en natuur. Andere manieren van wonen, werken, ondernemen en reizen. En andere vormen van samenleven. Wat niet verandert, is dat samenwerking Nederland sterker maakt dan polarisatie. Dat is van alle tijden.

De koning zegt hier dat de manier waarop we nu leven niet zo door kan gaan. Het stuit op grenzen, oftewel het zit aan de limiet van wat er mogelijk is. Er zullen dingen moeten veranderen in de manier waarop we met de economie omgaan, met de natuur en met elkaar. Maar daarbij moeten we blijven samenwerken, zoals we altijd gedaan hebben.

Voorgaande generaties hebben de basis gelegd voor de voorspoed en vrije manier van leven die zo kenmerkend zijn voor ons land. Nu wordt die manier van leven bedreigd door de brute agressie van Rusland tegen Oekraïne. Sinds 1945 leven wij in Nederland in vrede. Nu is een oorlog dichtbij en wordt de internationale rechtsorde en daarmee onze eigen vrijheid aangevallen. We zeggen op 4 en 5 mei heel gemakkelijk dat de waarden van vrijheid en democratie niet vanzelfsprekend zijn en dat ze actief onderhouden moeten worden en doorgegeven. Nu worden we geconfronteerd met de vraag: wat hebben we daar dan concreet voor over – moreel én materieel? De gastvrije opvang en alle hulp die vanuit Nederland direct beschikbaar kwam, geven daarop een eerste antwoord.

De regering kiest met overtuiging voor militaire en humanitaire steun aan Oekraïne, internationale sancties tegen Rusland, en eensgezindheid en nauwe samenwerking in de Europese Unie, de NAVO en de Verenigde Naties. Oekraïne heeft het volste recht zichzelf te verdedigen.

Hier heeft de koning het over de oorlog in Oekraïne. Hij spreekt steun uit voor Oekraïne en spreekt over wat dat betekent voor ons in Nederland. Hij heeft het over 4 en 5 mei, de twee dagen waarop we de Tweede Wereldoorlog herdenken in Nederland. De vraag die de koning stelt is: wat is Nederland bereid te doen om Oekraïne te steunen? Nederland vangt ongeveer 80.000 vluchtelingen uit Oekraïne op. Verder heeft Nederland wapens aan Oekraïne gegeven, en geld aan hulporganisaties die zorgen voor eten, drinken en medische

hulp voor inwoners in Oekraïne. De NAVO is de Nederlandse naam voor de militaire samenwerkingsorganisatie NATO. De Verenigde Naties is de Nederlandse naam voor de United Nations.

Een direct gevolg van de oorlog en de internationale sancties tegen Rusland is dat gas, elektriciteit en voedsel flink duurder zijn geworden. De gevolgen voor mensen, gezinnen en bedrijven zijn ernstig. Financiële problemen leiden tot meer schulden, faillissementen, gezondheidsproblemen en kinderarmoede. Het is pijnlijk dat steeds meer mensen in Nederland moeite hebben met het betalen van hun huur, boodschappen, zorgpremie of energierekening. Daarom komt het kabinet met een ongekend fors maatregelenpakket van ruim 18 miljard euro, vooral ten behoeve van de lage en middeninkomens. Maar zelfs daarmee kunnen niet alle prijsstijgingen voor iedereen volledig worden gecompenseerd.

We hebben in Nederland te maken met enorm hoge energierekeningen en dure boodschappen. Twee jaar geleden betaalde ik bijvoorbeeld 80 euro per maand voor gas en stroom, nu 200 euro. Wanneer mijn energiecontract afloopt wordt de energierekening waarschijnlijk nog hoger.

Veel meer mensen dan normaal zitten in financiële problemen. De regering kondigt hier maatregelen aan om die mensen te helpen.

Het kabinet zal al het mogelijke doen om een breed draagvlak te krijgen voor de aanpak van het stikstofprobleem. Industrie, mobiliteitssector én landbouw moeten de uitstoot naar beneden brengen. Het doel is natuurherstel, een vitaal platteland en een goede toekomst voor de Nederlandse boeren. Daarom is halvering van de stikstofuitstoot onontkoombaar, ook vanwege gerechtelijke uitspraken en om te zorgen dat de vergunningverlening niet stil komt te vallen.

Tegelijkertijd zijn er begrijpelijke emoties van boeren die vrezen voor de toekomst van hun familiebedrijf, waar ze zo trots op zijn, vaak al generaties lang. De omslag naar kringlooplandbouw vraagt veel, maar biedt boeren perspectief op een goede toekomst en een fatsoenlijk inkomen.

Ik heb in de aflevering over de stikstofcrisis het gehad over de grote zorgen die boeren in Nederland hebben over hun toekomst. De koning zegt dat die zorgen begrijpelijk zijn, maar dat er ook iets moet gebeuren. De hoeveelheid stikstof is te hoog en moet omlaag. Met de mobiliteitssector bedoelt de koning auto's, vrachtwagens en schepen. De koning zegt dat we niet anders kunnen dan de stikstofuitstoot te halveren, door de uitspraak van de rechter in 2019.

Een belangrijke vraag voor de toekomst blijft hoe goede en persoonlijke zorg voor iedereen beschikbaar en betaalbaar blijft. Nieuwe oplossingen zijn nodig. Daarin staat het begrip passende zorg centraal. Dat betekent: voor iedereen de juiste zorg op de juiste plek op het juiste moment.

De situatie op de woningmarkt is nijpend. Een goed en betaalbaar koop- of huurhuis is voor steeds meer mensen onbereikbaar, vooral voor starters en jongeren. Daar mogen we ons niet bij neerleggen. Iedereen heeft recht op een eigen thuis in een veilige, bereikbare en aantrekkelijke wijk en daar ligt een kerntaak voor de overheid.

De koning heeft het hier over nóg twee belangrijke problemen die we hebben in Nederland: de vergrijzing en de crisis op de woningmarkt. De vergrijzing is het feit dat de gemiddelde leeftijd in Nederland omhoog gaat. Mensen worden steeds ouder en hebben meer zorg nodig. Dat kost geld en er zijn mensen nodig die die zorg kunnen geven.

Verder is de woningmarkt al jaren een probleem. Er zijn te weinig huizen en zowel de huurprijzen als de prijzen van koopwoningen zijn de afgelopen jaren enorm gestegen. Volgens de koning is het een kerntaak, dus een belangrijke taak, om te zorgen dat iedereen een betaalbaar huis kan huren of kopen.

In een samenleving waarin geen plaats is voor racisme en discriminatie, en waarin iedereen zich gehoord en erkend voelt, is een open blik nodig op de minder mooie bladzijden uit onze geschiedenis. Niet om met opvattingen van nu te oordelen over onze voorouders, wel met oog en gevoel voor wat onze geschiedenis betekent voor verschillende groepen en culturen die deel uitmaken van onze samenleving.

Dat geldt nadrukkelijk voor het hele Koninkrijk en voor alle landen waarmee wij vanwege de geschiedenis een speciale band hebben. Door het gesprek over het verleden te voeren, wil de regering bijdragen aan noodzakelijke erkenning en de verbinding tussen mensen. Hoe moeilijk en emotioneel dat gesprek soms ook is, onze blik op het verleden kan niet statisch zijn.

Met de 'minder mooie bladzijden uit onze geschiedenis', bedoelt de koning de Nederlandse koloniale geschiedenis. Nederland heeft meerdere koloniën gehad, onder andere Suriname en Indonesië. Dat zijn ook de landen die de koning bedoelt met 'landen waar we een speciale band mee hebben'. Een veelgebruikte uitdrukking is 'een zwarte bladzijde in de geschiedenis', een deel van de geschiedenis waar we ons achteraf voor schamen. De laatste jaren is er veel aandacht voor hoe we met onze koloniale geschiedenis omgaan.

Leden van de Staten Generaal,

'Tezamen zullen wij werken voor het heil van Nederland' – aldus mijn grootmoeder in 1948. Het zijn woorden die steeds opnieuw actueel zijn. Laat ons in deze onzekere tijd hoop en hernieuwd vertrouwen putten uit de wetenschap dat maatschappelijke vernieuwing in ons land altijd stapsgewijs en door samenwerking wordt bereikt. Zo was dat in het verleden, zo is het ook nu.

Vanuit die gedachte wil de regering, samen met u en samen met alle positieve krachten in ons land, blijven werken aan oplossingen voor vandaag en een goede toekomst voor alle inwoners van het Koninkrijk. U mag zich in uw belangrijke werk gesteund weten door het besef dat velen u wijsheid toewensen en met mij om kracht en Gods zegen voor u bidden.

De afsluiting van de troonrede. De koning citeert uit de troonrede van koningin Juliana in 1948, de oma van Willem-Alexander. Het betekent: Samen zullen we werken om Nederland beter te maken'.

In de laatste zin moedigt de koning de leden van de Eerste en Tweede Kamer aan om hun belangrijke werk te doen. De koning sluit af met een gebed.

Hiermee kom ik aan het einde van de Troonrede en het einde van deze aflevering. Ik hoop dat je het interessant vond! Ik hoop dat je een beetje Nederlands geleerd hebt en tot de volgende aflevering!